

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ 5-1-2012
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ – ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Στο Λατινικό πόλεμο ο ύπατος Τίτος Μάνλιος, ο οποίος καταγόταν από αριστοκρατική γενιά, είχε την αρχηγία του στρατού των Ρωμαίων. Αυτός όταν κάποτε έφευγε από το στρατόπεδο, διέταξε να μην εμπλακεί κανείς σε μάχη. Αλλά λίγο αργότερα ο γιος του πέρασε έφιππος μπροστά από το στρατόπεδο των εχθρών και ο αρχηγός τους τον προκάλεσε σε μάχη μ' αυτά τα λόγια: «Ας μονομαχήσουμε, για να φανεί από την έκβαση της μονομαχίας, πόσο ο Λατίνος στρατιώτης ξεπερνά σε ανδρεία το Ρωμαίο».

Ο Μάνιος Κούριος Δεντάτος ήταν πάρα πολύ ολιγαρκής, για να μπορεί πιο εύκολα να περιφρονεί τα πλούτη. Κάποια μέρα ήρθαν σ' αυτόν απεσταλμένοι των Σαμνιτών. Εκείνος παρουσιάστηκε στα μάτια τους να κάθεται σε σκαμνί δίπλα στη φωτιά και να γευματίζει από ξύλινο πιάτο. Περιφρόνησε τα πλούτη των Σαμνιτών και οι Σαμνίτες θαύμασαν τη φτώχεια του. Γιατί όταν είχαν προσφέρει σ' αυτόν πολύ χρυσάφι σταλμένο από το δημόσιο ταμείο, για να το κάνει ό,τι θέλει, γέλασε μαλακώνοντας το αυστηρό πρόσωπό του κι αμέσως είπε:

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. α) consule

castra

fili

ducum

militibus

virtutum/virtutium

legatus

paupertati

pondera

vultui

β) nobilia genera

hoc verbum

singularibus proeliis

maximae frugalitatis

diei cuidam

γ) nobilioris - nobilissimi

magna - maiore - maxima

facile - facilius - facillime

2.α) praefuerit

edixissemus
abstinetes
laccesseris
congrederetur
poterunt
veniendum
praebeant
contemptu
miratus sis

β) Ev.	abeat	uti
Παρτ.	abiret	
Μελλ.	abiturus sit	usurum esse
Παρκ.	abierit	usum esse
Υπερσ.	abisset	
Σ. Μέλλ.		usum fore

Σουπίνο	Γερουνδιακό
latum/ latu	ferendus, a, um

3.α) pugna: αφαιρετική απομάκρυνσης ή χωρισμού στο ρήμα abstinerent

paulo: αφαιρετική του μέτρου ή της διαφοράς στο post

a duce: εμπρόθετος ποιητικού αιτίου στο ρήμα laccessitus est

proelii: γενική υποκειμενική στο eventu

virtute: αφαιρετική της αναφοράς στο antecellat

ad eum: εμπροθετος που δηλώνει κατεύθυνση σε πρόσωπο στο ρήμα
venerunt

se: αντικείμενο άμεσο του ρήματος praebuit, υποκείμενο των μετοχών
assedentem, cenantem, άμεση αυτοπάθεια

contemnere: τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο του ρήματος posset,
ταυτοπροσωπία (Υποκ. Manius Curius Dentatus)

paupertatem: αντικείμενο του ρήματος mirati sunt

protinus: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα dixit

β) dux hostium his verbis proelio eum (filium) laccessivit

γ) quo facilius divitias contemnere posset: δευτερεύουσα τελική πρόταση. Εισάγεται με τον

τελικό σύνδεσμο quo επειδή ακολουθεί επίρρημα συγκριτικού βαθμού (facilius) και εκφέρεται με υποτακτική γιατί δηλώνει επιδιωκόμενο σκοπό. Ειδικότερα με υποτακτική παρατατικού (posset) γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (utebatur) και αναφέρεται στο παρελθόν (ιδιομορφία ως προς την ακολουθία χρόνων γιατί ο σκοπός είναι ιδωμένος τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή, συγχρονισμός κύριας και δευτερεύουσας πρότασης, και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησης). Συντακτικά λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης.

δ) spectatum – ut spectarent

eo utendi causa/gratia - ad/in eo utendum

Η γερονδιακή έλξη, παρόλο που έχουμε εμπρόθετη γενική και αιτιατική γερονδίου και στο ρήμα utor με αντικείμενο σε αφαιρετική γίνεται γερονδιακή έλξη, είναι αποφευκτέα γιατί το αντικείμενο των γερονδίων (eo) είναι ουδέτερο αντωνυμίας.